

DEN MENNESKELIGE
DIMENSION
I NORDOMRÅDENE

UNIVERSITETET I TROMSØ
POMORUNIVERSITETET I ARKHANGELSK

DEN MENNESKELIGE DIMENSJØN I NORDOMRÅDENE

Rapport fra symposiet
"NORSK-RUSSISKE
FORBINDELSER CA. 1814-1917.
HISTORIE OG KULTUR,"
Universitetet i Tromsø 6-8. november 1992.

Redigert av JENS PETTER NIELSEN
og GUNNAR OPEIDE

Arkhangelsk
Pomoruniversitetets forlag
1994

DOKUMENTER I RUSSISKE ARKIVER
VEDRØRENDE RUSSISK-NORSKE
REVOLUSJONÆRE FORBINDELSER

AV MIKHAIL SUPRUN

De revolusjonære forbindelser mellom Russland og Norge hører til de minst utforskede emner i vår hjemlige historiografi. Den viktigste årsak til dette er at kildegrunlaget har vært begrenset og at disse kilder har vært av en spesifikk karakter. Det har nemlig i all hovedsak dreiet seg om dokumenter med tilknytning til politiets og gendarmeriets etterforskningsvirksomhet. Det er kjent at de grunnleggende kontakter mellom sosialistene i Norge og sosialistene i Russland ble sluttet direkte over den norsk-russiske grense, slik at denne aktiviteten på russisk side var knyttet til det daværende Arkhangelsk-guvernementet. Derfor er størsteparten av de dokumenter som vedrører denne aktivitet blitt lagret i samlingene til det som den gang var guvernementsarkivet i Arkhangelsk, og som nå er Statens fylkesarkiv i Arkhangelsk (Gosudarstvennyj arkhiv Arkhangel'skoj oblasti). De fleste av disse dokumentene stammer fra gendarmeriets direktorat i Arkhangelsk (Gubernskoje upravlenie (f. 1323) og fra guvernørens kanselli f. 1), delvis også fra arkivene til tollvesenet i Arkhangelsk (f. 58), samt fra Statsadvokatens kontor sammesteds (f. 66).

Det dreier seg fremfor alt om dokumenter som vedrører tollvesenets beslag av illegal litteratur som ble ført over grensen,